

Socialnämnden

Mathias Elmersjö
Utvecklingsledare
mathias.elmersjo@ekero.se

Nina Gustafsson
Utvecklingsledare
nina.gustafsson@ekero.se

Inriktning för socialnämndens verksamhetsplan 2022 - 2024

Dnr SN21/78

Inledning

Socialnämndens verksamhetsplan sträcker sig över en treårig planeringsperiod. Planen revideras en gång per år utifrån aktuella förutsättningar och prioriterade arbetsområden.

Verksamhetsplanen är en del av nämndens styrsystem och socialförvaltningen sammanställer varje år förändrade förutsättningar som kan påverka vilka områden nämnden väljer att prioritera för de kommande åren.

Syftet med sammanställningen är att ge socialnämnden underlag för planering och dialog om vilka inriktningar som planen ska innehålla och om vilka uppdrag socialförvaltningen ska prioritera.

Information till inriktningen har inhämtats från flera håll;

- Aktuella förändringar i lagstiftning, föreskrifter eller nationella regelverk som påverkar socialtjänstens arbete
- Eventuella statsbidrag som kommunen sökt eller kommer att söka
- Slutsatser från uppföljningar av verksamheterna
- Socialförvaltningens identifierade områden för utveckling
- Omvärldsbevakning avseende utveckling av bl a metoder och arbetssätt.

Lokala förutsättningar och förändringar att beakta

Socialnämnden tog den 1 maj 2020 över ansvaret från Kommunstyrelsen för verksamheterna inom intern produktion omsorg. Det förändrade uppdraget har inneburit nya förutsättningar för mål, planering av verksamhet och budget. Arbetet med att skapa en

ändamålsenlig struktur och styrning i den nya förvaltningsorganisationen kommer att fortsätta även under 2022.

Övriga områden att beakta i verksamhetsplanen för kommande planeringsperiod är:

- *Demografi och befolkningsutveckling.* Folkmängden i Ekerö kommun fortsätter att öka, framförallt i de äldsta åldersgrupperna. Antalet personer över 80 år väntas bli 375 fler fram till 2024. Ökningen för gruppen över 90 år beräknas vara 30 personer under motsvarande period. Under Covid-19-pandemin har andelen äldre i kommunen som ansöker om insatser sjunkit. Socialförvaltningen räknar emellertid med att detta är en kortsiktig trend och att andelen kommer att öka under planeringsperioden. Därför är planering av förutsättningar för framtida omsorgsinsatser för äldre en fortsatt prioriterad fråga.
- *Utveckling av arbetssätt och tjänsteutbud.* Fortsatt utveckling av socialtjänstens arbetsmetoder och tjänster för att kunna genomföra fler tidiga insatser till barn, unga, familjer och vuxna inom nämndens samtliga verksamhetsområden. Detta gäller exempelvis äldre personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom, personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, personer med missbruksrelaterade problem och familjer med sammansatta behov av stöd. Därtill finns fortsatt ett behov av utveckling av tidiga insatser till personer som är utsatta för våld och hedersrelaterat våld, barn som har bevittnat våld samt till våldsutövare.
- *Tillgång till bostäder och lokaler.* Fortsatt prioriterat område för många av socialtjänstens målgrupper. För att kunna erbjuda öppenvård och andra hemmaplanslösningar, samt arbeta med insatser som på olika sätt stärker personers självständighet utgör tillgången till ändamålsenliga bostäder och verksamhetslokaler en nödvändig grund.
- *Integration.* Under 2022 väntas mottagandet av nyanlända återgå till en nivå liknande den som gällde före Covid-19-pandemin. Andelen kvotflyktingar väntas fortsatt vara hög, vilket i sin tur medför ökade behov av stöd i vardagen. Många nyanlända som kommer i dag står långt från arbetsmarknaden och många lider av psykisk ohälsa och trauman. Därtill väntas ett behov av insatser för att möta ensamkommande barn- och ungdomar, för att ge dem tillräckligt med stöd att klara skola, försörjning och bostad.
- *Digitalisering och välfärdsteknik.* För att kunna möta medborgarnas behov och förväntningar i en alltmer digitaliserad omvärld ska digitala tjänster och välfärdstekniska lösningar kunna erbjudas, som kan underlätta kontakten med socialtjänsten och öka kvalitén i de insatser som erbjuds. Socialförvaltningen har påbörjat ett arbete tillsammans med Enheten för utveckling och service för att identifiera framtidens välfärdstekniska lösningar med utgångspunkt i brukarnas och verksamheternas behov samt utifrån den digitala agendans utvecklingsområden och socialnämndens mål. Arbetet väntas fortsätta under hela

planeringsperioden.

- *Ekonomiska förutsättningar.* Socialnämnden prognostiserar ett resultat i balans för helåret 2021. Inom individ- och familjeomsorgen prognosticeras dock ett underskott. En kostnadsanalys genomförs just nu av kostnad per brukare (KPB) inom individ- och familjeomsorgen, för att belysa Ekerö kommuns kostnader i förhållande till andra kommuners. Parallellt med detta har ett flertal åtgärder vidtagits för att resurserna ska kunna användas mer effektivt men med fortsatt hög kvalitet i myndighetsutövning och insatser.

Nationella och regionala förutsättningar att beakta

Ny lagstiftning/uppdrag/aktuella utredningar

Ett flertal större utredningar och lagförslag är aktuella inför planeringsperioden. Ett urval av de förslag som bedöms ha störst påverkan på socialnämndens uppdrag presenteras nedan.

- Slutbetänkandet för utredningen Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag överlämnades till regeringen i augusti 2020. Utredaren föreslår flera förändringar av socialtjänstlagen (2001:453) som kan komma att påverka socialnämndens uppdrag på flera områden under planeringsperioden, bl a när det gäller tillhandahållande av insatser utan behovsprövning och stöd till särskilda målgrupper. Utredningens förslag har varit på remiss och ligger nu åter hos Socialdepartementet för beredning.
- Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen. Den nya lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning föreslås av utredningen träda i kraft den 1 januari 2022. Utredningen föreslår bland annat tre nya LSS-insatser: Personlig service och boendestöd, personligt stöd till barn och förebyggande pedagogiskt stöd. Ekerö kommun besvarade en remiss avseende förslagen under hösten 2020.
- Regeringen tillsatte i april 2020 en utredning om hur principen om barnets bästa kan stärkas i samband med bedömning av om tvångsvård enligt LVU ska upphöra. Utredningen presenterades i en departementspromemoria den 25 februari 2021. I promemorian lämnas förslag som syftar till att stärka principen om barnets bästa och säkerställa trygghet, säkerhet och stabilitet för barn som vårdas enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och socialtjänstlagen (2001:453). Förslagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2022.
- Regeringen överlämnade i mars 2021 proposition 2020/21:163 - Förebyggande av våld i nära relationer, till riksdagen. I propositionen föreslås bland annat att det till socialnämndens uppgifter ska tillfogas att verka för att personer som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. Dessutom föreslås nya bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

som ska möjliggöra utökade möjligheter för socialtjänsten och hälso- och sjukvården att lämna uppgifter till Polismyndigheten.

- Regeringen överlämnade i april 2021 proposition 2020/21:175 - Stärkt kompetens i vård och omsorg – reglering av undersköterskeyrket, till riksdagen. I propositionen föreslås bland annat att endast den som har ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska ska få använda titeln i yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område och i verksamhet enligt SoL och LSS.

Statsbidrag

Följande statsbidrag kan bli aktuella för socialnämnden att rekvirera under planeringsperioden:

Statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer. Regeringen fattar beslut om eventuellt fortsatt statsbidrag i slutet av december 2021. Medlen betalas ut under förutsättning att regeringen beviljar medel för detta ändamål.

Äldreomsorgslyftet. Socialstyrelsen utgår från att riksdagen fattar beslut om 2022 års medel i december 2021 så att nya medel kan rekvireras i början av 2022. Medlen betalas ut under förutsättning att riksdagen beviljar medel för ändamålet.

Motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom. Regeringen fattar beslut om eventuellt fortsatt statsbidrag i slutet av december 2021. Medlen betalas ut under förutsättning att regeringen beviljar medel för detta ändamål.

God och nära vård. Satsning över de närmsta åren, fördelning av medel för kommande år är dock ej klar. Den största utbetalningen av medel för ändamålet gjordes 2021.

Överenskommelse mellan staten och SKR om äldreomsorg – teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus. Överenskommelsen är treårig och gäller för åren 2020 - 2022. Fördelningen av medel 2022 är dock ännu ej klar. De två senaste åren har Ekerö kommun fördelats ca 320 - 340 tkr.

Statsbidrag till kommunerna för subventioner av familjehemsplaceringar. I budgetpropositionen för 2021 föreslår regeringen att avsätta 250 miljoner kronor årligen under perioden 2021–2022 och 200 miljoner kronor 2023 för ett riktat statsbidrag till Sveriges kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar.

Utvecklingsmedel för arbete mot våld i nära relationer till kommuner. Socialstyrelsen har under åren 2020–2022 regeringens uppdrag att fördela medel till kommunerna för att utveckla socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete mot våld i nära relationer.